

جزئیات کامل قانون بازنشستگی پیش از موعد کارگران در گفت‌وگو با معاون فنی سازمان تأمین اجتماعی

هر آنچه بیمه شده‌ها باید بدانند

■ **سیدحسین قآنی**

شاید این سؤال خیلی از کارگران و بیمه شدگان باشد که تحت چه شرایطی می‌توانند با استفاده از قانون مشاغل سخت و زیان‌آور، پیش از موعد، بازنشسته شوند. اگر چه هم اینک مدل‌های مختلفی برای بازنشستگی وجود دارد اما تنها کسانی می‌توانند از این قانون بهره‌مند شوند که سلامت جسم و جان شان به لحاظ آلاینده‌های محیطی به خطر بیفتند. از منظر قانون، کارهای سخت و زیان‌آور، کارهایی است که در آنها عوامل فیزیکی، شیمیایی، مکانیکی و بیولوژیکی محیط کار، غیر استاندارد بوده و در اثر اشتغال کارگر، تنش‌ی به مراتب بالاتر از ظرفیت‌های طبیعی (جسمی و روانی) در وی ایجاد شود. نتیجه چنین اشتغالی، بیماری‌های ناشی از آن شغل و عوارض ناشی از آن است. طبق آمارهای منتشر شده تاکنون بیش از ۲۷۰ هزارنفر

اگر کارشناسان مسئول آلاینده‌های محیطی محل کار متقاضی را مورد بررسی قرار دهند و اعلام کنند که میزان آلاینده‌گی در آن مکان بیش از حد مجاز است و محل سلامت جان و جسم کارگر می‌شود می‌تواند جزو مشاغل سخت و زیان‌آور قرار گیرد. گفتم می‌شود کارفرمایی که کارگاه‌های آنان مشمول آیین‌نامه شغل‌های سخت و زیان‌آور است، باید برای بازنشستگی کارگران شان حق بیمه بیشتری پرداخت کنند. ■ **یعنی اینکه سازمان تأمین اجتماعی شرط بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان‌آور را پرداخت حق بیمه ۴ درصدی توسط کارفرمایان پس از اتمام کار می‌داند. آیا این موضوع صحت دارد؟**

■ ملاک و معیار تأمین اجتماعی برای تأیید مشاغل سخت و زیان‌آور قانون و آیین‌نامه‌ای است که در این خصوص به تصویب هیأت‌وزیران رسیده است. از آن جایی که یکی از کارهای سخت و زیان‌آور خبرنگاری است این افراد با ۲۰ سال سابقه متوالی یا ۲۵ سال سابقه متناوب می‌توانند بدون شرط سنی تقاضای بازنشستگی خود را ارائه کنند

بله براساس جزء (۴) و (۶) بند (ب) ماده واحده قانون اصلاح تبصره (۲) الحاقی ماده ۷۶ قانون اصلاح تبصره (۲) الحاقی ماده ۷۶ قانون، مصوب ۸۰/۷/۱۴ مجمع تشخیص مصلحت نظام، از تاریخ تصویب قانون جهت مشمولان تبصره، چهار درصد (۴/۴) به نرخ حق بیمه مقرر افزوده می‌شود و برای سوابق قبل از تاریخ تصویب قانون ۴درصد حق بیمه مربوطه و ۴ درصد مبلغ مستمری به میزان سنوات قبل از تصویب قانون نوع خدمت و زیان‌آور یا سادتر کارفرمایان به عنوان مستمری برقراری به نسبت سنوات

بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان‌آور را به او پرداخت کند چون شرایطی را فراهم کرده که یک نفر پیش از موعد بازنشسته می‌شود و تا زمانی که کارفرما نسبت به این کار اقدام نکند و جسم کارگر می‌شود می‌تواند جزو مشاغل سخت و زیان‌آور قرار گیرد. موضوع تصریح شده است، تا زمانی که حق بیمه ۴ درصدی به حساب سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نشده، سازمان مجاز است حکم بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان‌آور را صادر نکند.

■ **برخی کارفرمایان به دلیل مشکلات مالی و رکود کار، بر فضای تولید عنوان می‌کنند که پرداخت یکجای ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور برای شان مقدور نیست. از طرفی پرداخت**

این نوع قضاوت و داری ناشی از ناآشنایی و بی‌اطلاعی از قانون است و همان‌گونه که در پاسخ به سؤالات قبل هم اشاره کردم، تعیین سخت و زیان‌آور بودن مشاغل طبق ماده ۱۰ آیین‌نامه اجرایی مشاغل سخت و زیان‌آور با بررسی‌ها و بازرسی‌های انجام شده توسط کارشناسان مربوطه از محیط اشتغال افراد انجام می‌شود و طبق ماده ۱۵ آیین‌نامه اجرایی، بررسی‌های انجام شده از محیط کارگاهی که منجر به تأیید شغل شده، منحصر برای همان شغل و در همان کارگاه خاص بوده و قابل تسری و تعمیم در دیگر شغل‌های مشابه در سایر کارگاه‌ها نیست، لذا به همین دلیل ممکن است کمیته استانی، یک شغل در یک کارگاه را به عنوان شغل سخت و زیان‌آور تأیید کند اما همان شغل در کارگاه مشابه تأیید نشود. مثالی بزنم؛ یک شغل در یک منطقه سردسیر نوعی تلقی می‌شود و همان شغل ممکن است در یک منطقه گرمسیر به گونه دیگری تلقی شود. این بسته به برداشت کارشناسی از شرایط آن شغل و کارگاه مورد نظر است.

■ **اگر سوابق بیمه‌ای کارگری در طول دوران اشتغالش دچار فاصله یا گپ‌هایی شود، آیا چنین کارگرانی می‌توانند بدون شرط سنی با ۲۰ سال سابقه بازنشسته شوند؟**

اگر منظور بازنشستگی به دلیل اشتغال در مشاغل سخت و زیان‌آور است باید بگویم چنانچه فاصله نظر پیش از یک سال باشد، باید طی ۲۵ سال متناوب در اشتغال به کار سخت و زیان‌آور، پرداخت حق بیمه صورت گرفته باشد. به طور کلی طبق ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی افرادی که ۲۰ سال متوالی یا ۲۵سال متناوب در کارهایی که سلامت فرد را به خطر می‌اندازد فعالیت کنند و حق بیمه را کامل پرداخت کرده باشند، هر سال اشتغال دراین مشاغل یک سال و نیم محسوب می‌شود که بدون شرط سنی می‌توانند از مزایای این نوع بازنشستگی برخوردار شوند.

■ **درحال حاضر برخی کارگران به لحاظ سوابق بیمه‌ای با مشکلاتی مواجه هستند. مثلاً مدت ۱۴ سال در کارهای سخت و زیان‌آور مشغول بوده‌اند و حدود ۶ سال دیگر آن را در مشاغل عادی کار کرده‌اند. وضعیت چنین**

سال محاسبه می‌شود، چنانچه افرادی بخشی از اشتغال خود را در مشاغل سخت و زیان‌آور انجام داده باشند، به ازای هر سال کار به آنان ۶ ماه ارفاق می‌شود و در نهایت اگر با احتساب سنوات واقعی و ارفاقی هر کدام از شرایط مقرر در ماده ۷۶ قانون و تبصره‌های آن را احراز کنند، می‌توانند از مستمری بازنشستگی بهره‌مند شوند. بنابراین به صرف اینکه بیمه شده‌ای مدتی را درمشاغل سخت و زیان‌آور مشغول به کار بوده نمی‌توان او را براساس قانون مشاغل سخت و زیان‌آور پیش از موعد بازنشسته کرد بلکه افراد طبق قانون باید با ۵۰ سال سن و ۳۰ سال سابقه بیمه بازنشسته شوند. ■ **یکی از مشکلاتی که سال‌ها مانع بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان‌آور می‌شد و توالی سوابق بیمه‌ای کارگران را برهم می‌زد غیبت‌های بیش از ۱۰ روز در سال بود که البته هیات وزیران در این زمینه با اصلاح آیین‌نامه مشکل کارگران مشمول را حل کرد اما با این اوصاف هنوز خیلی از کارگران مشاغل سخت و زیان‌آور از این شرایط جدید خبر ندارند.**

بله تا حدودی این موضوع درست است اما هم‌اینک خیلی از کارگرانی که چنین وضعیتی دارند با مراجعه به شعب تأمین اجتماعی راهنمایی می‌شوند چرا که طبق آیین‌نامه قبلی اگر بیمه شده‌ای در هر سال بیش از ۱۰ روز غیبت غیرموجه می‌کرد یا در کارهای عادی مشغول به کار می‌شد، دیگر نمی‌توانست با ۲۰ سال سابقه بیمه از طریق قانون مشاغل سخت و زیان‌آور بازنشسته شود لذا مجبور بود ۲۵ سال در مشاغل سخت و زیان‌آور سابقه بیمه داشته باشد تا به درجه بازنشستگی نائل شود. این مسأله سال‌ها از طریق کارگران و تشکل‌های کارگری به عنوان مانعی برای بازنشستگی مشاغل سخت و زیان‌آور مطرح می‌شد تا اینکه این موضوع در دولت یازدهم مورد ارزیابی و بررسی‌های کارشناسانه قرار گرفت و خوشبختانه پیشنهادهای ارائه شده به نفع کارگران تصویب شد، به طوری که مطابق آیین‌نامه جدید ۱۰ روز غیبت غیر موجه در سال به

کارگرانی برای استفاده از قانون بازنشستگی پیش از موعد به چه شکل خواهد بود؟

با توجه به اینکه به موجب قانون مربوطه هر سال سابقه پرداخت حق بیمه در کارهای سخت و زیان‌آور ۱/۵

■ به صرف اینکه بیمه شده‌ای مدتی را درمشاغل سخت و زیان‌آور مشغول به کار بوده نمی‌توان او را براساس قانون مشاغل سخت و زیان‌آور پیش از موعد بازنشسته کرد بلکه این افراد باید ۵۰ سال سن و ۳۰ سال سابقه بیمه بازنشسته شوند

۳۶۵ روز غیبت غیرموجه در طول ۲۰ سال افزایش یافت تا کارگرانی که به دلیل این مشکل سال‌ها در انتظار بازنشستگی بودند بتوانند با ۲۰ سال سابقه متوالی و حداکثر ۳۶۵ روز غیبت غیرموجه بازنشسته شوند. البته بعد از هزار نفر از متقاضیان حل شد و آنان توانستند پس از ارائه درخواست‌های خود به شعب تأمین اجتماعی مشمول دریافت مستمری بازنشستگی شوند.

■ **شما مطلعید که خبرنگاری و مصادیق آن طبق قانون، جزو کارهای سخت و زیان‌آور شناخته شده است اما برخی از خبرنگاران به هنگام درخواست بازنشستگی به دلیل آنکه سال‌ها قبل در عنوان شغلی خبرنگار از عناوینی مانند خبرنگر، کارمند، کارگر و... استفاده شده با مشکلاتی مواجه‌اند که گاهی اوقات رسیدگی به آن بیش از یک سال طول می‌کشد و چه بسا بعد از این مدت هم باز مشکل باقی می‌ماند، در این باره چه نظری دارید؟**

بله، دوران خدمت سربازی در جبهه‌های جنگ به ازای هر ماه ۱/۵ برابر محاسبه می‌شود افرادی که خدمت سربازی خود را در جبهه‌ها بوده‌اند یا داوطلبانه در جبهه خدمت کرده‌اند با داشتن سایر شرایط مقرر در قانون می‌توانند از این مدت در سوابق بازنشستگی بهره‌مند شوند. به عنوان مثال اگر فردی ۱۶ سال سابقه خدمت سخت و زیان‌آور داشته باشد طبق قانون ۱/۵ برابر محاسبه کنیم در ۱۸سال می‌رسد و اگر این مدت را مجموع سوابق او به ۲۷ سال می‌رسد می‌رسد و کافی است این فرد دوسال دیگر درمشاغل سخت و زیان‌آور ادامه کار دهد تا بدون شرط سنی بتواند بازنشسته شود.

۷	۱	۸	۷	۸	۷	۷
۸	۷	۸	۷	۸	۷	۸
۱	۷	۸	۷	۸	۷	۱
۷	۷	۸	۷	۸	۷	۷
۸	۷	۸	۷	۸	۷	۸
۷	۷	۸	۷	۸	۷	۷
۸	۷	۸	۷	۸	۷	۸
۷	۷	۸	۷	۸	۷	۷
۸	۷	۸	۷	۸	۷	۸
۷	۷	۸	۷	۸	۷	۷
۸	۷	۸	۷	۸	۷	۸
۷	۷	۸	۷	۸	۷	۷

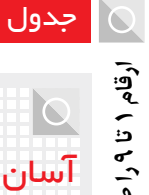
۷	۱	۸	۷	۸	۷	۷
۸	۷	۸	۷	۸	۷	۸
۱	۷	۸	۷	۸	۷	۱
۷	۷	۸	۷	۸	۷	۷
۸	۷	۸	۷	۸	۷	۸
۷	۷	۸	۷	۸	۷	۷
۸	۷	۸	۷	۸	۷	۸
۷	۷	۸	۷	۸	۷	۷
۸	۷	۸	۷	۸	۷	۸
۷	۷	۸	۷	۸	۷	۷
۸	۷	۸	۷	۸	۷	۸
۷	۷	۸	۷	۸	۷	۷

۷	۱	۸	۷	۸	۷	۷
۸	۷	۸	۷	۸	۷	۸
۱	۷	۸	۷	۸	۷	۱
۷	۷	۸	۷	۸	۷	۷
۸	۷	۸	۷	۸	۷	۸
۷	۷	۸	۷	۸	۷	۷
۸	۷	۸	۷	۸	۷	۸
۷	۷	۸	۷	۸	۷	۷
۸	۷	۸	۷	۸	۷	۸
۷	۷	۸	۷	۸	۷	۷
۸	۷	۸	۷	۸	۷	۸
۷	۷	۸	۷	۸	۷	۷

	۲	۸	۲	۴	۳	
	۲	۳	۱	۹		
۲	۳	۹	۶	۵	۸	
	۹		۴	۱	۶	
۵	۶	۶	۸	۱	۷	
	۲	۱	۷	۹	۶	

	۷	۶	۴	۵		
	۷	۸		۶		
۲		۳		۶	۵	
	۵	۸	۷		۱	
	۵		۱		۳	۹
	۵		۱		۹	

	۲	۸	۲	۱		۴
	۶	۵		۶		
	۴		۷		۴	
	۲		۲	۸		۷
		۴			۸	
		۹				۳
		۴			۶	
		۳		۱	۹	
						۵

ارقام ۱ تا ۹ را محوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳×۳ یکبار دیده شود

